

Рефлексивна компетентність формується за допомогою рефлексивних методик, до яких можна віднести:

- діалогові (ті, що побудовані на авторському висловлюванні та його розумінні);
- методики, що орієнтовані на формуванні критичного мислення;
- вирішення проблемних ситуацій;
- рефлексивний відеотренінг;
- рефлексивно-іноваційні семінари.

Проблеми підготовки педагогічних кадрів у вищій потребують пошуку нових механізмів, методологічних підходів до формування професійно-педагогічної компетентності майбутніх педагогів. Рефлексивна компетентність дає можливість студенту формувати себе в якості педагога - професіонала, визначати стратегію свого розвитку і творчого відношення до педагогічної професії.

Список літератури

1. Акмеология: Учебное пособие / А. Деркач, В.Зазыкин. – СПб.: Питер, 2003. - С.156.
2. Бех І.Д. Психологічні механізми сходження особистості до духовних цінностей // Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України, №2, 2011. - С. 37-44.
- 3.Зварич І. Теоретичні й практичні дослідження проблеми педагогічної компетентності викладачів у науково-педагогічній літературі США // Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України, №2, 2011. - С. 99.
- 4.Полищук О.А. Развитие рефлексивной компетентности кадров государственной службы: автореф. ... канд. псих. наук. - М., 1995, 23 с.
- 5.Современный психологический словарь / сост. Б.Г.Мещеряков, В.П.Зинченко. – М.: АСТ: СПб.: ПРАЙМ-ЕВРОЗНАК, 2007. – 490 с.
6. Словарь практического психолога / Сост. С.Ю.Головин. – Минск: Харвест, 1998. – 800 с.
- 7.Философский энциклопедический словарь. – М.: ИНФРА – М., 2000. - 576 с.

МЕТОДИКА РОБОТИ З КАРТИНКАМИ В ПЕРШІЙ МОЛОДШІЙ ГРУПІ

УДК: 373.2:81'242 (075.8)

Богущ А.М.

У статті розкрито методику роботи з предметними і настінними сюжетними картинками з дітьми третього року життя; подано опис занять.

Ключові слова: предметні картинки, сюжетні картинки, настінні картини, запитання, розповідь, діти.

МЕТОДИКА РАБОТЫ С КАРТИНКАМИ В ПЕРВОЙ МЛАДШЕЙ ГРУПЕ

Богущ Алла

*В статье раскрыта методика работы с предметными и на-
стенными сюжетными картинками с детьми третьего года жизни;
дано описание занятий.*

*Ключевые слова: предметные картинки, сюжетные картин-
ки, настенные картины, вопросы, рассказ, дети.*

Розглянемо методику роботи з картинкою. Мовлення дітей третього року життя набуває самостійності й активності, з'являються запитання, з якими вона звертається до дорослих. Найбільш уживаною формою мовлення у дітей третього року життя є діалог. Розвитку діалогічного мовлення дітей сприяють картинки. Дослідження роботи з картинкою на третьому році життя проводили В. В. Гербова, Г. М. Ляміна, Г. Ф. Лоза, М. І. Попова.

На третьому році життя заняття з картинкою ускладнюються. З дітьми проводять заняття з предметними картинками, сюжетними настільними і на-
стінними, а також використовують книжкові ілюстрації. Ускладнюються і завдання, які ставляться перед дітьми. А саме:

- розвивати розмовне мовлення дітей;
- вчити їх будувати речення різного типу (розповідні, питальні, окличні), за складністю (прості, складні);
- вчити правильно сполучати слова в реченні, вживати різні частини мови - прикметники, прийменники, сполучники.

Заняття з картинками на третьому році життя проводять з підгрупами дітей (8-10 дітей). Це дає можливість залучити всіх дітей до розглядання картинки, проводити бесіди за її сюжетом.

Організація дітей на занятті може бути різною. Так, наприклад, для розглядання сюжетної картинки дітей розсаджують на стільчиках півколом. Відстань між стільчиками і картинкою залежить від її розміру: чим менше картинка, тим ближче до неї садять дітей. Якщо це заняття з предметними картинками, наприклад, дидактичні ігри з предметними картинками, дітей розсаджують за столами.

Заняття з предметними картинками на третьому році ускладнюються. Вони проводяться у вигляді дидактичних ігор і спрямовані на формування у дітей узагальнень, впізнання і називання властивостей, якостей, ознак предметів. Діти можуть добирати до цілого предмета його частини, до окремих частин знайти предмет або ж до дівчинки з лопаткою добрати картинку з верхнім зимовим одягом.

Широко використовуються серії картинок для розповідей з продовженням: лялька роздягається, лялька у ванні, лялька спить, лялька одягається, лялька на прогулянці, лялька обідає і т.ін.

Предметні картинки вводять у тексти дидактичних ігор. Це такі ігри з картинками, як «Одягаємо ляльку на прогулянку», «Чим нагодуюмо ляльку?», «Хто що робить?», «Відгадай і на-зови», «Подаруємо ляльці іграшку» і т.ін.

На перших заняттях доцільно використовувати і картинки, і реальні предмети чи іграшку, з якими б діти могли виконувати різноманітні дії, що зображені на картинках. Наприклад, гра «Хто що робить?».

Мета: вчити дітей впізнавати зображення на картинках, називати їх фразами, виконувати дії.

Хід заняття. *Вихователь добирає картинки із зображенням дій: дівчинка йде з прапорцем, хлопчик кидає вгору м'яч, чоловік умивається, наливає з глечика в миску воду, дівчинка кладе ляльку спати, хлопчик стрибає з лави, хлопчик везе автомобіль, дівчинка поливає квіти з лейки, жінка рушником витирає посуд. Картинки кладуть зображенням униз, щоб діти не бачили малюнків.*

Поруч з вихователем на столі предмети: прапорець, миска з водою, ліжко з подушкою і ковдрою, лялька, вантажний автомобіль, вазон і лейка, рушник, іграшковий посуд. Діти сидять півколом (8-10 чоловік).

Вихователь викликає дитину, пропонує взяти картинку, подивитись, назвати її, показати дітям. Наприклад, дитина взяла картинку із зображенням дівчинки, яка кидає м'яч. «Хто це?» - запитує вихователь. «Що робить дівчинка?» - Так, дівчинка кидає м'яч високо-високо (показує жестом, як потрібно кидати м'яч). Подивіться, діти, як Сергійко кидає м'яч. Покажи усім. Скажи, Сергійко, «високо-високо». Скажіть, діти, «високо-високо».

Потім підходить друга дитина, бере картинку, наприклад, хлопчик з прапорцем, називає її. Після цього діти знаходять прапорець, йдуть по кімнаті з прапорцем. Заняття продовжується.

Більш складні заняття з предметними картинками проводять як дидактичні ігри на класифікацію і групування предметів. Наприклад, дидактична гра «Кому що потрібно?».

Мета: *вчити дітей групувати предмети за професійною ознакою, називати їх словами.*

Хід заняття. *У вихователя на дошці предметні картинки великого розміру (кухар, лікар, дівчинка і хлопчик біля пісочниці). На столі - предметні картинки: каструля, відро, ніж, ложка; градусник, ваги, мікстура, бинт; іграшки (лопатка, совок, відерце, м'яч).*

Вихователь показує картинку із зображенням лікаря, запитує: «Хто це? Що робить лікар? Що потрібно лікарю для роботи?» Пропонує дітям по черзі підійти до столу, знайти потрібну картинку, назвати її і поставити поруч з великою картинкою лікаря. Так розглядаються всі картинки.

З метою формування узагальнень можна використовувати серію занять з предметними картинками, яку В.А.Петрова назвала «Люсини картинки» (Ім'я можна замінити на будь-яке інше - Оксанини, Марічкіни, Яринчини і т.ін.).

Задля цього виготовляють лнійку з віконцями. На аркуші картону роблять наскрізь два розрізи і через них пропускається стрічка з клейонки з намальованими чи наклеєними на неї картинками (тварини, одяг, іграшки, меблі і т.ін.). Стрічку тягнуть за один кінець, вона рухається, і у віконці з'являються нові картинки. Можна зробити посібник типу «телевізор»: Картинки показують від імені дівчинки Люсі, розігрують якийсь сюжет. Тоді на картинці потрібно намалювати велику дівчинку і приготувати декілька тематичних стрічок.

Вихователь розповідає: «Діти, Люся сьогодні ходила гуляти. Зараз вона вам покаже, що вона там побачила». У віконці з'являється трамвай. «Що це? Як сигналить трамвай? Так, Люся бачила трамвай. Він йшов швидко-швидко. У трамваї їхали діти, дорослі. А Люся йшла пішки, ніжками йшла й маму за руку тримала. А що ще Люся бачила?» Показує автобус, легковий автомобіль, вантажний автомобіль.

На наступний раз Люся була в зоопарку, в овочевій крамниці, у крамниці іграшок і т. ін.

У другій половині року можна проводити заняття з використанням загадок у вигляді гри «Відгадай, хто (чи що) це?» Вихователь перш, ніж показувати картинку, загадує описову загадку, а вже потім показує картинку. Наприклад: «Я вам, діти, зараз покажу картинку, а що на ній намальовано, ви відгадасте. Що це таке? - Великий, круглий, якщо його кинути, він підстрибує, якщо штовхнути, він покотиться». Або: «Хто це такий? - Пухнастий, сірий, на лапках кігтики, молочко любить».

На третьому році життя проводять ігри в лото за такими темами: «Іграшки», «Тварини», «Овочі», «Фрукти», «Транспорт», «Одяг», «Меблі». На одному занятті присутні від 4 до 8 дітей. Мета означених ігор - уточнення і закріплення знань про довкілля; уточнення, активізація словника, формування граматичної будови мовлення у дітей.

Дитині дають картку спочатку з одним зображенням, надалі поступово можна збільшувати кількість зображень на одній картці до 4-6. Дитині пояснюють правила гри. Так, вихователь показує картинку, дитина дивиться, відшукує у себе потрібну картинку, накриває зображення на картці. Діти називають картинку, звуконаслідують.

У першій молодшій групі можна використовувати й інші види лото, які поступають у продаж для молодших дітей. Так, одне з відомих лото для дітей третього року життя можна назвати «Про ребят и детский сад» (російською мовою), автор З.Александрова. Воно складається з великих картинок, що зображують різні сценки з життя дітей в дошкільному закладі (діти умиваються, обідають, одягаються, займаються, малюють, грають і т. ін.). На маленьких картках зображені окремі діти з предметами, що зображені на великих картинках (одна дитина несе мило, інша - шапку, третя - олівці і т.ін.). Діти добирають дрібні картинки до великих і називають їх. Таке лото та аналогічні вихователь може виготовити самостійно чи з батьками. Наприклад, «Пори року». На великих картках зображені пори року, на маленьких - діти, одягнені відповідно пейзажу зображеної пори року, які виконують різні дії (ліплять сніговика, купуються в річці, збирають гриби і т.ін.).

На жаль, сьогодні ще в Україні не налагоджено випуск спеціальних ігор і картин для дітей раннього віку. Із тих, що були видані в 70-80* роках ХХ ст., можна назвати серію картин Г.Ф.Лози «Картинки для дітей раннього віку» (К., Рад.шк., 1975). Наводимо тексти дидактичних ігор, рекомендовані Г.Ф.Лозою з поступовим ускладненням залежно від рівня мовленнєвого розвитку дітей [2, с.12-13].

Дидактична гра «Зображення тварин»

Мета: *вчити дітей впізнавати за зовнішнім виглядом тварин; правильно їх називати; знати та наслідувати їхні голоси. Закріпити уявлення про тварин.*

Варіант 1. «Скажи, хто як кричить?»

Матеріал: 3-4 картинки, на яких зображено відомих тварин (кішку, собаку, півника, козу та ін.).

Хід гри. *Вихователь роздає дітям по картинці: собака, кішка, півник тощо, пропонує назвати «Хто це?» та сказати, як кричить.*

Варіант 2. «Упізнай, хто кричить?»

Матеріал: картинки із зображенням відомих тварин (кінь, корова, горобець, голуб та ін.).

Хід гри. *Вихователь роздає дітям картинки, пропонує розглянути, а потім прослухати і впізнати, хто кричить. Вона імітує голос кожної тварини і пропонує дітям підняти картинку тієї тварини, голос якої почули.*

Зображення одягу

Мета: закріпити назви та призначення одягу, вчити правильно вимовляти слова-іменники, слова-прикметники. Варіант 1. **«Що одягнемо ляльці?»**

Матеріал: картинки із зображенням плаття, колготків, черевиків, пальто, шапочки, силует ляльки-дівчинки.

Хід гри. *Вихователь роздає картинки із зображенням одягу, взуття для ляльки-дівчинки. Пропонує кожній дитині сказати, що зображено на картинці, якого кольору (плаття, черевик, тощо), а потім запитує, кого можна одягти в плаття, взуті в черевички: що спочатку треба одягти, а що потім?*

Варіант 2. «Кому що потрібно?»

Матеріал: картинки із зображенням одягу та взуття для дівчинки (плаття, колготки, черевички, пальто, шапка) і хлопчика (сорочка, штани, шкарпетки, ботики, шапка, пальто).

Хід гри. *Вихователь роздає кожній дитині по дві картинки, одну - із зображенням одягу дівчинки, другу - хлопчика (наприклад, плаття і штани). Пропонує назвати предмети одягу та «одягти» спочатку дівчинку, а потім хлопчика або навпаки.*

Варіант 3. «Кого в що одягнемо?»

Мета: вчити правильно вимовляти слова, надавати їм правильних закінчень: дівчинки, дівчинку, дівчинці, хлопчика, хлопчикові.

Матеріал: той самий, що і в другому варіанті.

Хід гри. *Вихователь показує по одній картинці із зображенням одягу то дівчинки, то хлопчика, пропонує назвати (Що це?), а потім відповісти на запитання: Кого одягнемо? Для кого шапку із зірочкою? А штани? А плаття? і т. ін.*

Зображення фруктів, овочів, квітів

Мета: закріпити в дітей знання про назви фруктів, овочів чи квітів, навчити впізнавати та розрізняти їх, правильно визначати колір (червоний, синій, жовтий).

Варіант 1. Гра «Знайди пару»

Матеріал: великі картинки із зображенням овочів, фруктів та парні до них картинки.

Хід гри. *Вихователь роздає дітям по одній нерозрізаній картинці із зображенням фруктів, овочів, квітів, а розрізані (парні) залишає в себе.*

Потім показує одну з картинок, наприклад, яблуко, і запитує: «Що це? Правильно, це яблуко. Подивіться на свої картинки і скажіть, у кого є яблуко?»

Якщо дитина не реагує, запитати її: «Подивись, Оленко, чи є в тебе яблуко? Де яблуко, покажи. А в мене, що це?» Дитина показує, відповідає. «Правильно, у мене на картинці яблуко і в тебе на картинці яблуко». Вихователь віддає дитині картинку та пропонує закрити нею пару.

Гра продовжується доти, поки всі діти не закриють свої картки парними картинками.

Варіант 2.

Матеріал: той самий, що і в першому варіанті.

Хід гри. Вихователь роздає дітям по 1-2 картинці. Пропонує кожній дитині подивитись та назвати, що в неї на картинці. Потім посередині стола кладе такі ж великі картки і пропонує серед них знайти пару картинку та накрити її.

Гру можна повторити 2-3 рази, щоразу міняючи дітям картинки.

Відшукування однієї картинки серед чотирьох і більше картинок вимагає від дитини значної уваги та зосередженості, тому цей варіант гри проводиться після того, як діти вже кілька разів зверталися до першого варіанту гри.

Можна провести ігри з простими сюжетними картинками, де зображено людей, тварин у різних діях, різному стані, наприклад, ігри «Хто що робить?», «Хто сидить?», «Хто як їсть» і т.ін. Після того, як кожна дитина роздивиться свою картинку, вихователь пропонує дітям назвати, кого на ній намальовано та що хто робить?

Зображення іграшок

Мета: закріпити вміння дітей розрізняти контрастні розміри і правильно називати їх (великий, малий); розрізняти величину предметів незалежно від їх форми; розуміти слова, що означають проміжні розміри (менший, більший) та слова: «найменший», «найбільший». Варіант 1.

Матеріал: картинки із зображенням ведмедя, зайця, матрешки, башточки контрастних розмірів.

Хід гри. Вихователь роздає кожній дитині по дві картинки із зображенням одного і того самого предмета контрастної величини, наприклад, башточка велика і маленька. Пропонує назвати та показати - де велика, а де маленька башточка. Запитавши всіх дітей, показує дві неглибокі картонні коробки, пропонує назвати їх розмір (велика, маленька), а потім покласти великі іграшки у велику коробку, а маленькі - в маленьку.

Варіант 2.

Матеріал: той самий, що і в першому варіанті.

Хід гри. На відміну від першого варіанту, вихователь роздає кожній дитині по дві картинки із зображенням різних предметів контрастної величини, наприклад, лялька маленька, башточка велика. Пропонує спочатку сказати, якого розміру лялька, башточка і т. ін. іграшки, а потім покласти на велику тарілку великі іграшки, а маленькі - на маленьку.

Гру можна повторити, замінивши дітям інші картинки.

Варіант 3.

Матеріал: картинки із зображенням трьох розмірів - контрастних та проміжного.

Хід гри. Дітям роздають по три картинки із зображенням однієї і тієї самої іграшки трьох розмірів - велика, менша, найменша. Вихователь пропонує кожній дитині назвати іграшку, взяти і показати або викласти вряд спочатку найбільшу, потім меншу, а далі - найменшу або навпаки. Щоб діти краще засвоїли назви розмірів та адекватно виконували завдання, вихователь спочатку сама викладає ряд у зменшувальному порядку або навпаки: «Спочатку я покладу найменшу матрешку, а потім більшу, тепер - найбільшу».

За таким принципом можна побудувати ігри на закріплення вміння розрізняти і називати колір, визначати колір і розмір одночасно, наприклад, великий ведмедик з жовтим бантом, маленький зайчик у зеленому фартусі тощо (гра «У кого яка іграшка?»).

Добираючи ігри з картинками, треба послідовно ускладнювати ігрове завдання відповідно до засвоєння дітьми програмного матеріалу. Дидактичні завдання у кожній грі з картинками зумовнюються змістом гри і, звичайно, полягають у розгляді картинок, добиранні їх парами за якоюсь ознакою (кольором, величиною чи призначенням зображуваного). Під час гри важливо, щоб діти розуміли її зміст, правильно виконували ігрові дії.

Заняття з настінними картинками. Цей вид занять проводять з підгрупами дітей. Краще, щоб діти сиділи півколом, вільно. Картина прикріплюється на спеціальній підставці. Для колективного розглядання картинку слід розміщувати так, щоб світло падало прямо на неї або збоку. Не можна розглядати картинки проти світла.

Вихователь дає можливість дітям добре розглянути картинку. Спочатку вона сама розповідає за її змістом, а вже потім проводить бесіду. Доцільно використовувати прийом спільної розповіді дитини і дорослого. Вихователь починає, а дитина продовжує.

Дуже важливо заздалегідь правильно визначити запитання, що будуть поставлені дітям під час розглядання картинки. Зміст і характер запитань залежить від програмового змісту заняття. Наприклад, якщо програмове завдання полягає в тому, щоб збагачувати уявлення дітей про предмети, формувати в них уміння уважно розглядати картинку, називати деталі, ознаки зображеного предмета, збагачувати активний словник, тоді ставлять прості запитання, а саме: Хто (що) це? А це хто (що)? Що тримає в руках? Якого кольору? Для чого він? Що роблять (відром, лопатою)? і т. ін.

У процесі розглядання сюжетної картинки треба ставити запитання, які привертають увагу дітей до причинно-наслідкових зв'язків: чому дівчинка плаче? і т. ін.

Під час заняття діти виконують різні дії, аналогічні тим, що зображені на картині (будують, грають з ляльками, ходять з прапорцями), читають вірші як вихователь, так і діти.

Наприклад, розглядання картини «Взимку на прогулянці» (автор В. Єзикєєва, Є. Радіна).

Мета: закріпити уявлення дітей про зимові явища природи (холодно, мороз, сніг) і зимових розвагах; стимулювати дітей розповідати за картиною фразами і реченнями.

Словник: зима, сніг, падає, сніжна гірка, санки, лопатки, катаються, копають, возять, шубка, шарф, рукавиці, валянки.

Хід заняття. Вихователь запитує у дітей, яка погода на вулиці; діти пригадують, як вони гуляли на прогулянці, що робили. Показує картинку і розповідає: «Подивіться, діти, на картині намальована зима. Діти вийшли на прогулянку. Весело їм. Що ж вони роблять? Хлопчик везе свого братика. На чому він везе його? А як звати хлопчика? А це хто? Як звати дівчаток? Що роблять дівчатка? Так, Оленка й Катруся присіли й лопатками набирають сніг, роблять снігову гірку. Для чого їм потрібна снігова гірка? Подивіться, що це? Кого дівчатка будуть катати? Дівчатка будуть катати ведмедика. Вони садять його на маленькі санчата. Олю, покажи, де санчата. Юрко катає свого братика, він у старшій групі, а братик - у молодшій. Діти грають дружно. В кінці заняття вихователь і діти читають вірші про зиму.

Дітям цього віку доступні й більш складні картинки про свійських тварин. Це серія картин С.А. Веретенникової «Свійські тварини». Заняття з картинками цієї серії сприяють розвитку зв'язного, описового мовлення. Крім того, це прекрасний матеріал для звуконаслідування.

Наприклад, розглядання картини «**Кішка з кошенятами**» [1, С. 187-188].

Мета: вчити дітей розуміти зміст картини, описувати тварин, відповідати на запитання фразами і реченнями, звуконаслідувати, збагачувати словник дітей.

Хід заняття. Вихователь вивішує картинку і запитує: «Хто це, діти? Так, на цій картині зображена кішка-мама та її дітки-кошенята. Що робить кішка? Де кішка, покажіть? Яка кішка? Як кішка кличе своїх кошенят? Які кошенята? Вони маленькі і дуже-дуже симпатичні. Кошенята всі різні, вони не схожі одне на одного. Це кошеня...яке воно? Розкажіть про нього. Правильно, кошеня маленьке, пухнасте, сіреньке. А це це кошеня дуже веселе. Воно грає з клубком. А де воно взяло клубок? Де лежав клубок? Правильно, клубок лежав ось тут, у кошику. А як ви здогадалися, що клубок лежав у кошику? Так, у кошику лежать ще й інші клубки. Покажіть кошик, у якому ще лежать клубки. Кошик перевернувся. Як кошик перевернувся? Ось так. Кошик перевернувся, а сіре пухнасте кошеня відразу кинулося за клубком, що випав з кошика. Лапкою торкає клубок. Покажіть, яке кошеня лапкою торкає клубок. Що воно робить? Як воно торкає клубок, покажіть? Ось так. Тихесенько. Скажи: «Тихесенько». І це кошеня теж дуже симпатичне. Дайте уважно розглянемо його? Так діти розглядають друге, а потім третє кошеня. Вихователь пропонує дітям відтворити звуконаслідування: як кішка муркоче, як вона кличе своїх кошенят, як ми кличемо кошенят, які звуки відтворює кішка, коли незадоволена поведінкою своїх кошенят. Завершується заняття розповіддю вихователя: «Ось яка цікава картина про кішку і кошенят. Кішка з кошенятами жили в кімнаті, спали на килимку. Велика кішка-мама уважно дивиться за кошенятами. Одне кошеня зголоділо і хлебче молоко, друге - міцно спить, третє - закрило мордочку лапкою. А це веселе кошеня катає по підлозі клубок з нитками».

Г.Ф. Лоза провела дослідження з формування граматичної будови мовлення в дітей третього року життя з допомогою сюжетних картинок [2].

Автор зазначає, що одним із важливих завдань з розвитку мовлення у дітей третього року життя є формування вміння будувати складні речення.

Щоб навчити дітей конструювати складні (складносурядні) речення, рекомендується застосовувати порівняльні запитання. Наприклад, під час розглядання картинки «Діти вдома» можна запитати: «Що робить тато, а що робить мама?» або «Що робить сестричка, а що роблять братики?» Під час розглядання картинки «Мама й донька на прогулянці» запитати: «Що робить мама, а що робить донька?»

Порівняльні запитання можна використовувати і при розгляданні двох картинок, пов'язаних простим сюжетом. Наприклад, можна порівняти зображення курки і кішки та запитати: «Де сидить курка, а де сидить кішка?»; дівчинки і хлопчика - «На чому їде дівчинка, а на чому хлопчик?» (дівчинка їде на велосипеді, а хлопчик - на самокаті) і т. ін. Подібні запитання сприяють зосередженню уваги дітей на зображенні, кращому аналізу змісту картинки, а запитання, що вимагають визначення просторових відношень між предметами, сприяють формуванню вміння вживати прийменники, розуміти їх значення (*в, на, під, за*) та узагальнювати.

Порівняльні запитання доступні дітям, починаючи з 2 років 8 місяців. Їх варто ставити на повторних заняттях поруч з простими запитаннями.

Література:

1. Гербова В.В., Максаков А.И. Занятия по развитию речи в первой младшей группе детского сада. — М.: Просвещение, 1986.
2. Лоза Ф.Г. Методичні вказівки до використання картинок для розвитку мови дітей раннього віку. — К.: Рад.шк., 1975.

КРИТЕРІЙ ТА ПОКАЗНИКИ ВИМІРУ РІВНІВ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ У ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ З ФОРМУВАННЯ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

УДК: 378.937.+371.03

Музика Ю.О.

У статті розглядаються критерії та показники виміру рівнів професіоналізму у здійсненні педагогічної діяльності вчителя з формування логічного мислення молодших школярів.

Ключові слова: критерії, показники, професіоналізм, логічне мислення молодших школярів.

КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ИЗМЕРЕНИЯ УРОВНЕЙ ПРОФЕССИОНАЛИЗМА В ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УЧИТЕЛЯ ПО ФОРМИРОВАНИЮ ЛОГИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ У МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ

В статье рассматриваются критерии и показатели измерения профессионализма в педагогической деятельности по формированию логического мышления у младших школьников.

Ключевые слова: критерии, показатели, профессионализм, логическое мышление, младшие школьники.